

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino ved in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četr leta 150 K. Naročnina za Nemčijo 2 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hoče sam po njega, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejemna pisarna, inserate in reklamacije. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejemna pisarna, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., izjave in poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Cesaričin god.

Parmska princesinja Zita slavi v petek, dne 27. t. m., prvič svoj god kot avstrijska cesarica Zita. Vsi narodi našega cesarstva se veselijo tega dne. Saj je že dolga vrsta let pretekla, da nismo imeli cesarice in da nam ni bila dana priložnost, tudi ob takih prilikah izražati svojih domoljubnih čustev. Še večje pa je naše veselje, ker se lahko ob tej priložnosti poklonimo tako plemeniti, pravični in krščanski gospe, kakor je naša sedanja cesarica Zita.

Cesarica Zita si je v trenutku pridobila srca vseh državljanov. Kjerkoli se prikaže, zagleda ljudstvo mladostno, nežno, ljubeznjivo prikazen, kateri si je že iz oči in z obraza sama dobrota in ljubezen. Njeno obnašanje je skromno, a prijazno, njena obleka priprosta. Že zunanost pridobi vsakega, ki jo vidi in spozna za visoko gospo. A še bolj cenijo narodi njene duševne vrline.

Najlepša njena čednost je ljubezen do ubogih in trpečih. Komaj je zasedla poleg svojega blagega soproga prestol avstrijskih cesaric, začela je v razpisni meri izvrševati svoje prekrasno geslo, ki si ga je izvolila za življenje: Bolj za Vas, kakor za se! Postavila se je na čelo dobredelnim društvom, ki bi naj v sedanjih časih stisk in nadlog lajšala gorje njenih državljanov. Kjer je treba ranjencem pomagati, lačne nasičevati, reveže oblačiti, vdovam in sirotam brisati solze, tam je cesarica Zita zraven s svojo darežljivostjo, s svojo vspodbudo in s svojim varstvom. Okoli njene osebnosti so se strnili dejanja krščanskega usmiljenja v svetel žar, ki ji daje pred narodi lepši in ljubeznjivejši čar nego biseri in zlato njene cesarske in kraljevske krone. Večina zvestih ji državljanov še ni imela sreče, da bi videla in spoznala njeno obličje, toda po njenih dobrih delih so si ustvarili narodi pravilno sliko njene osebnosti, polno milobe in dobrotljivosti.

Cesarica Zita je po svojem družabnem stališču prva in najmenitnejša gospa v naši državi, toda svoje visokosti ne izrablja za to, da bi ž njo druge

nadkriljevala, ampak da bi ž njo druge osrečevala. Kdor jo pozna, je prevzet in globoko navdušen od njene ljudomilosti in ponižnosti. Nihče ji ni preubog, nihče ne prenizek, da bi se ne zmenila za njegove razmere in bi mu ne kazala svojega sočustvovanja. Kdor je pošten, kdor je zvest in priden državljan, njemu hoče biti cesarica Zita dobra in naklonjena, kakor druga mati. Za to občutijo vsi narodi kot posebno milost božjo in kot veliko srečo, da je v sedanjih časih, ki so po neizmernem mednarodnem sovražstvu in po krvavih bojih tako razburkani, poklical na avstrijski prestol cesarja in cesarico, ki se ne ogibata ljudstva, ampak stopata ljudomilo in ponižno vsak dan med njega, da izvesta njegove želje, vidita njegove solze in čutita njegove težave.

Mir, to želim, tako in enako izjavlja naš plemeniti cesar o vsaki priložnosti. Vsi narodi z globoko hvaležnostjo opazujejo, da se cesar, odkar je zavlada nad Avstrijo, neprenehoma in z vsemi močmi trudi, da bi svojim narodom zopet povrnil mir. In mi vemo, da mu je najboljša opora pri delu za mir njegova soproga, presvetla cesarica Zita. Njeno srce krvavi, ko opazuje grozno klanje na vseh naših frontah, njeno srce se krči žalosti, ko sliši vzdihovanje otrok, žen in starčkov v zaledju. Kot vsaka dobra mati, želi in moli, da bi njeni otroci živeli okoli nje v miru in sreči ter skrbeli za svojo zadovoljnost. Kadarkoli se priredi na Dunaju kakšna mirovna pobožnost, je gotovo tudi cesarica Zita zraven in dunajsko ljudstvo z ginjenostjo pripoveduje, kako se udeležuje takih prireditev s prisrčno pobožnostjo, prikupljivo ponižnostjo in vzgledno priprostostjo.

V veri išče cesarica Zita v sedanjih časih pomoč in moč. V Boga zaupa, nanj zida. Ravno tako kakor njen presvetli soprog, cesar Karel. Še ni izdal nobene javne izjave, v kateri bi javno ne pripoznal, da v vsem računi le na božjo pomoč. Verno ljudstvo, in ogromna večina avstrijskega ljudstva je globokoverna, s hvaležnostjo sprejema vsako versko izpoved svoje cesarske dvojice. Nevidna vez ljubezni in udanosti postaja med narodi in med habsburškimi prestolom z vsakim dnevom krepkejša in trdnjša. Božji blagoslov očividno sodeluje.

Štajerski Slovenci smo kljub obrekovanjem bili vedno zvesti Habsburžanom in taki hočemo tudi ostati. Na višjih mestih nimamo nobenega človeka, ki bi nas v dnevih preskušanj in preganjanj zagovarjal. Toda s posebno zaupnostjo zremo v preblago cesarico Zito. Iz svojih mladostnih let, ko so njene oči tolikokrat gledale lepoto naših Slovenskih gor, ko je hodila po naši rodoviti zemlji, govorila z našim ljudstvom ter gledala njegovo marljivost in vernost, pozna našo zemljo in naše ljudstvo. To dobro ljudstvo, to krasno zemljo izročamo z vso udanostjo v varstvo visoke gospe. Njena naklonjenost naj nam bo vedno ohranjena. Kolikor je na naš bomo vse storili, da ostanemo vredni njenega zaupanja in njene naklonjenosti.

Za to štajerski Slovenci ob prvem godu svoje cesarice molimo in prosimo Boga, da odvrča od nje in njene cesarske družine vsako nesrečo, jo obilno obdaruje s svojim blagoslovom in jo vedno spremlja s svojo milostjo.

Kar se more v srečo šteti.

Večni Bog naj podeli

Karolu in blagi Ziti,

Celi hiši habsburški!

Notranja politika.

Pot do državnega zbora je prosta, odkar je vlada opustila svoj namen, da s § 14 uvede nemški državni jezik, razdeli Češko v češka in nemška okrožja, napravi za poslansko zbornico nov poslovni red ter še uresniči nekatere druge nemške želje. Vsi avstrijski narodi skupaj tvorijo avstrijsko državo, Avstrija je njih vseh domovina, za to imajo vsi pravico, da govorijo zraven, kadar se naj na novo preuredi Avstrija Torišče za dogovorno in skupno preureditev je državni zbor. Da se je opustila preureditev Avstrije s § 14, torej ni zmaga avstrijskih Slovanov, ampak je zmaga prave avstrijske misli, po kateri ni eden narod več kot drugi, in Nemci niso izgubili notranjepolitične bitke, ampak umaknili so se zopet na edino pravilno pot državnega zbora, ko

wa. Jezdili smo po mlakužasti blatni cesti in rili s težavo med četami, topovi in vozovi. Nepredirna tema nas je že ovijala, ko smo postali pred občestnim drogrom s tablo in napisom: Dombrowa.

Odkazana prenočišča razdeliti pri belem dnevu je malenkost, a skoraj neprestopen plot butanja v gosti temi! Najbolj pomisleka vredno dejstvo je bilo, ker nismo imeli luči, da, niti jedne vžigalice ne več. Jezdarili smo naprej po blatni cesti in budali naokrog, če bi nam vendar zasvetil kak odkod žarek luči. Na levo od ceste je brlela v seljaški bajti medla leščerba. Hrupno smo obsuli borno hišo in zahtevali takoj vstopa. „Pa še taisti počaka, ki iz črešnje pade!“ Ta pregovor se je to noč na nas doobra vdejavil. Tovariši so razbijali po durih in robantili na vse pretege.

Posledica tega rogovilenja je bila, da je še v bajti luč ugasnila in mi smo stali še vedno v dežju. Začel sem jaz z lep in zrival skozi zaprto okno vse rusinske besede ljubeznjivosti in prošnje, ki sem jih znal do tedaj. V veži je nekaj pritajeno zaškripalo in duri so se odprle.

Pred nami se je pojavilo umazano, starikavo ženšče, še vidno trepetajoče vsled prestanega strahu. Pogledil sem jo z za vsako žensko prikupljivo laskajočo:

„Matko! Matko!“

Plaha manka je začela pomirjeno kimati, se globoko priklanjati in oddrsala je po ugaslo svetilko. Pri svitu luči nas je spoznala kot avstrijske dobre „pane“ ter nas povedla v izbo.

Izpod pečnjaka je še pritebil namršeni možič, menda je bil njen mož, in nam poljubljaj kar po

vrsti roke. Toliko smo izbreali iz obeh, da sta pokimavala pri izreku imena: Dombrowa.

Radi bi bili še zvedeli, kje da tiči župan tega sela, ki bi nam razkazal celo nočišče. Vsi svetniki! To je bilo težavno, ker smo ponujali vsi celo krame rusinskih izrazov, a nobeden ni pogodil rusinske besede župan! No vendar, po dolgovezni mešetariji je izmisljal stariček nam tolikanj potrebni:

„Vujd.“

Vujd torej se naziva prva oseba v selu. Hočeš, nočeš, moraš! Starca smo kratkomalo prisilili, da je zlezel v copatam podobno obuvajo in krevsal pred nami z leščerbo do samega vujda. Iztaknili smo tega preklicanega velmoža po dolgih ovinkih. Bil je še precej na brihtno prikojen. Z gorečo tresko nam je razkazal vse bajte, hleve, pode in kolarnice. Sicer borno selo je bilo razsežno in dovolj prostorno za cel polk.

S Franclom sva stopila v temi nazaj ob cesto, da iztakneva kako bolj lično in prostorno hišo za polkovni štab. Dobila sva nekaki vili podobno poslopje, ki je bilo prazno in imelo že tedaj razbite šipe. Ko sva pregledovala in v temi otipovala prazne sobe, se je v bližini svetlo vidno posvetilo in zagrmelo je dvakrat drugo za drugim:

„Bum — bum!“

Ni me kateri strel zlahka tako presenetil in osupnil kot ta. Zobje so nama šklebetnili, zatrepetala sva presenečena, saj je bilo kot dan jasno: Rusi so nam za petami! Že streljajo v naše umikajoče se čete. Zajeli nas bodo vse in pognali v ledeno Sibirijo! O tem sem bil trenutno prepričan v dno duše.

Prisluškovala sva še, bo se še li oglašil odkod

LISTER

Vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Gališko blato je bilo že v mirnih časih nekaj izvanrednega; povspelo se je pa do vrhunca posebnosti, ko je lezlo, cokalo in oralo po njem na tisoče človeških ter živalskih nog in mnogo vozov. V tem blatnem morju leži pogreznjenega in zakopanega nešteto zdravja in mladega življenja. Mislim, da bi se samemu Bogu ne zamerili, ako bi dodjali litanijam vseh svetnikov gorke prošnje: Kuge, lakote, vojske in gališkega blata! Reši nas, o Gospod!

Torej dežilo je začelo prvi dan umika. Lezli smo nazaj v smeri proti Przemyslu. Kmetiskim ljudem smo se morali, vsi povaljani in upadlih obrazov, usmiliti, ker so nam nudili povsod kruha, mleka, jabolk in pečenega krompirja.

Korakali smo v deževju in blatu po poljskih potih čeli dan. Legal je že gostomegljeni zrak po ravni, pa nikdo ni znal, kje da se bomo do kože premočeni ustavili in nočili. Za sovražnika se ni nikdo zmenil. Nikdo se ni vprašajoče ozrl: Ali nam sledijo Rusi ali ne? Potihnil je bojni grom in živa duša se ni več zmenila, kaj da počenja po našem odhodu sovražnik.

Že v temničastem mraku so poslali Franclo, nekaj častnikov in mene naprej po cesti, da poskrbimo prenočišče v še dokaj oddaljenem selu Dombro-

der lahko z drugimi narodi vred preuredijo notranje državne razmere tako, da bodo vsi narodi s take preureditvijo zadovoljni.

Dne 19. aprila je sprejel cesar nemške politične voditelje ter jim naznanil, da namerava v bližnjem času sklicati državni zbor in da pričakuje od prevladarjenosti vseh strank, da bodo v sedanjem važnem trenutku edino nastopile za najvišje državne potrebe. Svoj nagovor na nemške voditelje je končal z besedami: „Zanesljivo računam na to, da bo v parlamentarnih razpravah prevladovalo prepričanje, da je potrebno, da složno sodelujejo zastopniki vseh narodov Avstrije in da bodo tako dani pogoji za srečno bodočnost Avstrije. Da bodete Vi, gospodje moji, v tem smislu posvetili svoje moči skupni stvari, o tem sem prepričan!“

Splošno je mnenje, da večina nemških poslancev, uvažujoč cesarjeve besede, ne bo v državnem zboru delala nobenih težav in da bo državni zbor lahko zares mirno in dostojno zboroval. Tudi je precej verjetno, da bosta dr. Urban in dr. Baernreiter še nadalje ostala ministra, čeprav drugim strankam ni po volji, da ima nemški nacionalverband kar dva zastopnika v ministrstvu, druge stranke nobenega, mi Jugoslovani pa celo nobenega ministra, ki bi bil mišljenjem Slovenec ali Hrvat ter bi poznal razmere na jugu Avstrije. To se bo moralo še v teku časa spremeniti, kajti pravično bi bilo, da bi bili v tako težkih časih vsi avstrijski narodi v ministrstvu zastopani.

Ker je, kakor smo poročali, tudi poljski minister dr. Bobrzynski odstopil, se vrše sedaj pogajanja, da bi še tudi on ostal v ministrstvu ali da bi vsaj drug Poljak zasedel njegovo mesto.

Državni zbor bo sklican ali za dan 21. ali 30. maja. Samo če bi se med tem že začela mirovna pogajanja, bi se državni zbor ne sestel, znamenje, da se v merodajnih krogih trenutno precej računava z možnostjo mirovnih pogajanj. Ko se bo državni zbor sestel, bo cesar najprej prisegel na ustavo. Javnih sej bo imel državni zbor le malo. Pač pa bo izvolil delegacije, v katerih se bo lahko govorilo o zunanjih in notranjih politiki. Izvolil bo tudi nekaj volk odseki, v katerih se bo lahko prosto govorilo o vseh notranjih razmerah, in ustavni odsek, ki se bo bavil s preureditvijo Avstrije. Vlada namerava predlagati, da se mandati poslancev podaljšajo za tri leta.

Četudi bo začetek le skromen, vendar se veselimo, da bo ljudstvo vsaj v obliki in izmeri, kakor je časa primerno, lahko povedalo svoje želje in svoje pritožbe.

Ljudska misel na Nemškem.

Nemški cesar in njegovi državniki so uvideli, da se je treba ozirati tudi na časovne razmere. Sedaj ko mora biti vsakdo pripravljen, za domovino trpeti in tudi umreti, ne gre, da bi bile politične pravice med ljudstvo neenako razdeljene. Za to je nemški cesar že ob veliki noči slovesno obljubil Prusom, da bo v pruskem kraljestvu odprl državni zbor vsemu ljudstvu in da bosta v tem smislu gosposka in poslanska zbornica preurejeni. Toda ni ostal samo pri tem. Sedaj izvemo za nove sklepe nemške vlade, ki kažejo, da vlada v polni meri vpoštevata ljudske žrtve v sedanji vojski Ljudska misel zmaga.

Leta 1879 je nemška državna zbornica sklenila, da se iz Nemčije izženejo jezuitje in njim sorodni redovniki. Že ponovno je v zadnjem času državna zbornica sklenila, da se ta izjemni zakon odpravi. Vlada tega ni hotela storiti. Toda sedaj razglasha vlada, da je dne 9. aprila nemški zvezni svet odobrila sklepe državne zbornice in da se bodo torej iz Nemčije izgnani redovniki zopet smeli vrniti v domovino ter delovati med svojim ljudstvom.

Drugi izjemni zakon se je nanašal na Poljake, katerim ni bilo dovoljeno, da bi se na svojih zlovo-vanijh posluževali svojega materinega jezika. Rabiti so morali nemščino. To je bila velika krivica, proti kateri so leto za letom ugovarjali poljski in tudi nemški katoliški poslanci. Lansko leto je sklenil državni zbor, naj se ta izjemni zakon odpravi in zdaj je tudi nemški zvezni svet temu pritrnil. Poljaki se hkrabro kakor Nemci bojujejo za svojo domovino, za to je bilo nujno potrebno, da se tudi razlika v političnih pravicah odpravi. Ta želja se jim je zaa' izpolnila. Imajo še le eno željo, da se tudi takozvani razlastilni zakon odpravi, s katerim se je z denarjem pospeševalo, da se Nemci naseljujejo na poljskem ozemlju.

Po vsem tem je pač samoumevno, da se je tudi v Avstriji temeljito zaokrenila notranja politika in da je vlada opustila misel, delati postavne, ki bi bile dobrodošle samo Nemcem, v drugih narodih pa bi ustvarile trajno nezadovoljnost. Avstrija za vse!

Vojaški dopusti.

Da se kar najbolj pospešujeta kmetijstvo in gozdarstvo, je vojno ministrstvo dogovorno z resortnimi ministrstvi izdalo z razpisom z dne 26. marca t. l., oddelek 10, št. 52.000-res., glede dopustov za kmetijska in gozdarska dela sledeče odredilo:

Dopusti se dajo na pri reportu izrečeno prošnjo samostojnim kmetovalcem in gozdnim posestnikom, zakupnikom, vinogradnikom, oziroma njih najbližnjim s svojcem (sinu, zetu, bratu), potem kolarjem, sodarjem, kmetijskim kovačem, če ti obrtniki na deželi samostojno izvršujejo svoj obrt v prid poljedelstvu in gozdarstvu. Ta določila so proti prejšnjim odredbam toliko drugačna, da dobijo dopuste samo samostojni kmetovalci itd., vse drugo moštvo pa se uvrsti med vojaške delavske oddelke. Poveljniki nadomestnih krdel, zavodov itd. so osebno odgovorni za to, da bo upravičencem mogoče izreči svoje prošnje pri rapor-

tu in da jim v tem oziru ne bodo delali nikakih ovir podpoveljniki. Pravica dovoljevati kmetijske dopuste je izročena poveljnikom nadomestnih krdel (zavodov itd.). Za dovolitev teh dopustov se ne zahtevajo niti pisane prošnje, niti dokazila (izpiski iz katastrov, uradna potrdila itd.). Samo v očitno sumljivih slučajih se bodo vršile poizvedbe pri dotičnih oblastvih, in to nemudoma brzojavno. Vojaki, ki brezdvomno niso samostojni kmetovalci ali posestniki gozdov, zakupniki ali njih najbližnji svojci (sin, zet, brat), oziroma kolarji, sodarji ali kmetijski kovači, ne morejo dobiti dopustov, tudi če za nje prosijo. Ti morajo se uvrste med vojaške delavske oddelke. Političnim oblastvom je stranke tako poučiti, da zadostuje pri reportu usna prošnja za kmetijski dopust in da se letem prošnjam ugoti kolikor je mogoče iz vojaških ozirov. Dalje je dopovedati strankam, da vojaška srednja oblastva niso v položaju, kakorkoli vplivati na rešitev takih k njim naravnost došlih prošenj, ker pregleduje, oziroma presoja te prošnje glede vrednosti uvaževanja in dopustnosti dovolitve dopusta samo pristojno nadomestno krdelo (zavod). Pri osrednjih oblastvih doše prošnje se ne rešijo. Samostojni kmetovalci in gozdni posestniki, zakupniki in najbližnji svojci (sin, zet, brat), oziroma kolarji, sodarji ali kmetijski kovači dobijo dopuste za vsako glavno delo (obdelovanje, žetev, mlavev itd.), za kar mogoče dolgo časa (najmanj za pet tednov). Pri tem se bo oziralo na to, da se zlasti samostojnim kmetovalcem, zakupnikom itd., ki imajo le majhno posestvo, dovoli ta dopust ob vsakem glavnem delu z ozirom na čas, v katerem je opraviti posamezna kmetijska dela, v obrokih. Dalje se bo oziralo pri dopustu na to, da ne bo vsled predolgega dopusta enega moža prikrajšan kateri drugi, ki ima tudi pravico do njega. Kjer bodo zahtevale razmere, pojdejo možje povrstoma na dopuste. Nepogojna dolžnost vseh poveljnikov in načelnikov je, urediti službene razmere tako, da so kar najdaljši dopusti zagotovljeni moštvo, ki jih je pri tem vpoštevati. Kolikor je dopustno, se smejo večkratni dopusti dovoliti moštvo za vsakovrstna kmetijska in gozdarska dela.

Moštva gredo na dopuste, če mogoče, v civilni obleki. Tistim možem, ki odidejo na dopust v vojaški obleki, je zabičeno, da morajo kolikor mogoče biti pri delu civilno oblečeni. Vsak dopustnik dobi svojo dopustnico, da se more vsak čas izkazati s pravico za dopust. Županstvo mora na dopustnici potrditi dejansko opravljeno delo. Političnim okrajnim oblastvom je s pomočjo orožništva nadzirati dopustnike, če res opravljajo potrebna kmetijska in gozdarska dela. Možje, ki ne vrše teh del, prijavi politično oblastvo, oziroma orožništvo, vjetniškemu nadzorovalnemu častniku ki je pridelen dotični deželni delavski izkazovalnici. Ta nadzorovalni častnik odredi, da mož zopet odide k armadi in o tem obvesti nadomestno krdelo ali zavod. Nadomestna krdelca, ki se jim prijavijo taki zanikarježi, vpokličejo te možje brzojavno in jih najstrožje kaznujejo. Taki možje ne dobijo v tistem letu nič več dopustov za kmetijsko delo, ampak se uvrste v vojaške delavske oddelke. In prav tako se najstrožje kaznujejo tisti možje, ki niso kmetijskega poklica ali so le kmetijski delavci in torej nimajo pravice do dopustov, pa so z neresničnimi povedbami prišli do dopusta. Dopustnike, ki so že dovršili dela na svojih kmetijah in v svojih gozdih, oziroma na posestvih svojih staršev, bratov, tasta in tašče, morajo politična oblastva, županstva in

grozni strel. A nikjer se ni več zablislilo, ne počilo. Le po cesti je odmevalo cokotanje umikajočih se met. Francel me je zapustil in naročil: Naj nanosim v sobe slame, on pa gre pogledat k tovarišem.

Presneto dolgo sem taval in tipal krog voglov, predno sem zavohal v konjskem hlevu krmo, ne slame. Več kot dobro uro sem nosil in vlačil to krmo in nastal ž njo vse sobe. Ležišča so bila pripravljena, a Francela in tovarišev od nikoder. Nisem imel luči, niti jedne šibice ne, in glad mi je začel kruliti po trebuhu. Za nameček pa še sam v kot rog temni noči, v neznanem selu in prazni hiši. Spomini s prvega bega pred kozaki so mi začeli rojiti po glavi. Nekaj me je kljuvalo, pikalo in govorilo: Januš, prvič si jo odnesel bosonog, tokrat te bodo pa zajeli obutega! Plaho osamljenega sem se počutil kakor kamen na cesti. Sedel sem na pripravljeno ležišče in se zabudal sklonjeno-podprte glave v temo. To so oni strašni trenutki negotovosti, ki jih ne privoščimo samemu peklenščaku. Ko tava človek, podoban slepcu, nevede, česar bi se v naglici oprijel, da otme prostost in življenje. Nič ni pomagalo vse tuhtanje; moral sem na oni trhlj klin v bednem vojaškem življenju, ko si mora človek iz dan duše priznati: Več kot umrl ne boš! Tako sem čepel sključen po duši in telesu. Začelo mi je poplesavati svetlikasto pred očmi in zadremal sem. Nisem utegnil niti zasanjati, ko mi udari skozi pobite šipe na dremajoče uho hripavi, zapotegnjeni in proseči klic, kot bi kdo koga klical za vrat:

„Januš! Ja—a—anuš!“

Trenutno me je oblila kurja polt strahu in hiro sem hušknj kvišku. Zopet je zavpilo s ceste v temno noč:

„Januš! Ja—a—anuš!“

Speznil sem grgrajoče proseči glas Francela. Klical ga drže in pešije, to mi je bilo trdno prepričanje. Še enkrat me je potresla notranja groza v

vsem životu, a izpodrinila jo je kljubovalna srčnost. Tovariša pa ne pustiš zadaviti križem držečih rok, rahi umrješ sam! Desnica se je krčevito oklenila navitega samokresa in že sem bil v temi, na — cesti. A tukaj je bilo vse mirno, niti najmanjšega trušča in lomastenja. Že sem menil, da prihajam preporno, da sem zamudil s par trenutki odlašanja življenje dragega tovariša, ko me spet potresni strašni klic:

„Ja—anuš!“

Drvil sem po do gležnjev blatni cesti naprej, buleč na vse strani, kje da vendar davijo in valjajo prijatelja sovražniki. Bog zna, kam bi bil odbežgal, da se ni tovariš vnovič zadril na razdaljo kakih 2 korakov. Otjpal sem ga na svoje razočaranje samega ob brzojavnem drogu stoječega, brez ruske družbe. Raslo mi je prepričanje, da se mu je zavrtilo na znorelo plat, ker kriči v temno noč brez vzroka, kot bi ga drl pri živem telesu. Toliko nikdar zabnega strahu mi je nagnal v vse ude, a za nameček me je še robato ozmerjal, češ:

„Hudič nemarni, kje pa tičiš? Že cele pol ure se zadiram na cesti, pa te ni od nikoder!“

Vem, da bi mu bil toplih zasolil pod nos, da mi ni pomolil ogromni falat salame in hleb kruha. Klobaso in kruh je nekje iztaknil, pa v temi ni mogel pogoditi prave hiše. Ker je brezvspešno blodil in cokal po cesti in jarkih, je začel klicati na pomoč in rešitev. Predno je vzbudil mene na tako razdaljo iz trdega spanja, mu je pošlo dokaj glasu in zadiral se je hripavo jezno.

No, pa se nisva kregala, ampak stopila sva v hišo, sedla na nastlano krmo in otepala salamo s kruhom. Ah, je to teknilo po prestanem strahu. Pokrepčana po jedi, sva pa oba trdno zaspala. Tovariš se čespeš še le proti jutru vsi premočeni in utrujeni. Povedali so nama tudi, da jih niso Rusi prav nič obstreljevali, ampak naši pionirji se spustili pe-

noči dva mosta v zrak. Drugega dne predpoldne pa smo odhajali iz za mene nezabne Dombrowe v gosti megli in deževju.

Moj Bog, ta dolgovezni umik je bil nekaj neznosnega za vsakega, ki ga je doživel. Bili smo pač tedaj še neizkušeni novinci na bojnem polju, naši predstojniki in mi. Po jedni cesti se je valilo v blatu naprej, vse ob enem: pešci, jezdec, artilerija in nesrečni tren. Saj se ni čuditi, da se je pri tem babilonskem stolpu vse zmedlo, zmešalo, zgnečlo in zagodilo tako, da ni mogel nobeden naprej. Če se je polomilo pri kakem vozičku kolo, je radi te nezgode obstala cela trenska kolona; na tisoče ljudi in živali je običalo nepremično po več ur v blatu in dežju. Ali postal je voznik kje spredaj in si nadelaval pipo; dokler ni dogotovil, so morali čakati tisoči. Artilerija je krmila običajno svoje krampe kar vprežene na cesti Seve, potrpeti so morali premočeni pešci, da so se nahranile živali.

Prišlo pa je pri teh mučnih zagodah do prav resnih razprtij med častniki. Zmagal in prodril je vsikdar višji, akoravno je bila v oči bodoča resnica na strani nižjega.

Pri vseh teh zmedah in zavorah smo vsaj uživali ta blagor, da nas Rusi niso podili in preganjali. Sam Bog bi nas bil zapustil, da nam je pritisnil poleg zmeč, blata in dežja še sovražnika v hrbet. Vendar so pri tem nepremičnem postajanju in šakanju po cele ure v cestni mlakuži, premočeni obleki in neprestanem dežju nepopisno trpeli ljudje in živali. Moštvo in častniki so vidno pešali in se vlekli po blatni cesti kot mrtvaške sence. Obcestne grabe so bile polne od naporev in slabega vremena obnemoglih konj.

(Dalje prih.)

komisije za obdelovanje in žetev potem uporabiti na drugih posestvih. Za plačilo dobijo dopustniki, ki delajo na drugih posestvih, v kraju običajno odškodnino, če ni bilo drugače dogovorjeno. Ako je sploh pošlo delo, je te može takoj vrniti k armadi. Dopustnikom zabijejo njih poveljstva, da se morajo pri delu na svojih posestvih, oziroma svojih staršev, tasta in tašče ali bratov ter na drugih posestvih natančno ravnati po ukazih političnih oblasti, županstev ter komisij za obdelovanje in žetev. Dopustnik se mora takoj, ko pride v svoj kraj in kadar odide iz tega kraja, malo prej zglasiti pri županu. Drugje se ni zglasiti.

Naše žrtve za domovino.

Žalostno vest je dobila Kalohova družina na Košakih pri Mariboru, da je sin Franc dne 28. marca umrl na Primorskem v neki vojaški bolnišnici. Pokopan je na vojaškem pokopališču v Ajdovščini pri Gorici. Star je bil komaj 20 let.

Umrli je dne 18. aprila Leopold Sušterič iz Dola pri Rajhenburgu v najlepši fantovski dobi, star 27 let. Bil je v vojni službi dvakrat močno ranjen v prsa in pljuča. Bil je priden in pošten fant. Vse ga je rado imelo.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. nam pišejo: Padel je mladenič Kaučič Janez iz Trstenika Bog tolaži zapuščeno mater!

V cvetju mladosti je padel dne 7. oktobra 1916 na laškem bojišču Franc Senekovič iz občine Lastomerc pri Radgoni. Prsa, katera so bila okrašena s hrabrostno svetinjo II. razreda, je prodrla sovražna krogla. Padli junak je bil vseskozi vzgleden mladenič, dober, zvest sin in brat, žalostno mater, sestro in brata pa naj tolaži prepričanje, da se ljubljani brat in sin nahaja v domovini, kjer ni težav in boja, kjer sije večno pomladansko solnce!

Računski podčastnik Josip Dlugas iz Slivnice nam piše iz južnega bojišča, da je dne 19. marca na Krasu sovražna mina smrtno zadela njegovega tovariša enoletnega prostovoljca Pavleta Pleteršek. Pokopan je na pokopališču v Proseku pri Trstu. Boril se je na slovenski zemlji in v slovenski zemlji je njegovo junaško telo tudi našlo večni počitek.

Svoje mlado življenje je dne 12. t. m. daroval za cesarja in domovino vrl in priden mladenič Jan. Čreslovnik, 25letni sin Janeza Čreslovnika, najemnika v Stajemtrgu pri Slovensjgradu. V ruskem vjetništvu si je nakopal neozdravljivo bolezen. Bil je osem mesecev v ruskem vjetništvu, in je bil kot invalid zamenjan. Blizu svojega domačega kraja (v Mariboru) je, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. Pri njegovi smrti je bila navzoča njegova mati, brat in sestra. Dva brata sta še zdaj doma kot invalida.

Vsem padlim slovenskim junakom naj sveti večna luč!

Državni zbor.

Iz nemških krogov prihaja vest, da bo sklican državni zbor za dan 30. maja. Nemci bodo predlagali za zborničnega predsednika dr. Dinghoferja, ker dosedajni predsednik dr. Sylvester te časti noče več sprejeti.

Nemški nacionalverband se je v svoji seji dne 24. aprila izrekel za to, da ostaneta dr. Urban in dr. Bärnreither še nadalje ministra v Klam-Martiničevem kabinetu. Nemškočeški poslanci so v tej seji izražali svoje začudenje, da Klam-Martinič ni odstopil, ker je tako temeljito spremenil smer svoje politike. Tudi to se mnogim ni dopadalo, da še sta justični minister Šenk in finančni minister Spicmiller ostala v kabinetu. Kakor se iz tega razvidi, noče nacionalverband v sedanjem trenutku tirati politike do skrajnih posledic, toda zadovoljnost v njegovih vrstah ni velika.

Danes, dne 26. t. m., in jutri, dne 27. t. m., imajo češki, slovenski in hrvaški poslanci skupna posvetovanja na Dunaju.

Mirovno gibanje.

Mirovno gibanje je prišlo v nov tir. Vse ruske stranke, ki pridejo sedaj v poštev, so izjavile, da Rusija ne sme skleniti posebej miru, ampak sklene se naj splošen, svetoven mir. Pravi se, da je s tem novim ruskim stališčem v zvezi tudi sestanek angleških, francoskih in italijanskih ministrov v Morieniu. Na tem sestanku so se, kakor poročajo italijanski listi, posvetovali ministri tudi o stališču, ki bi ga zavzemali, ako res pride do mirovnih pogajanj. Možnost, da pride do mirovnih pogajanj, torej v resnici obstoji.

Da je Avstrija v lepi, proti nikomur žaljivi obliki, v zadnjem času ponovno izrazila svojo pripravljenost za mir, je po celem svetu naredilo najbolj vtis in vse hvali našega mladega cesarja, ki se s svojim zunanjim ministrom grofom Černinom pošteno trudi, da bi vrnil kmalu svojim narodom težko zaželjeni mir.

Južnoameriške države.

Izmed južnoameriških držav je samo Brazilija pretrgala diplomatske zveze z Nemčijo, toda je naknadno izjavila, da se vojske ne bo udeležila. Vse druge države so dosedaj še ostale nepristranske. O Argentiniji se celo te dni poroča, da je pozvala severnoameriškega predsednika Wilsona, naj dela na to, da bodo južnoameriške ljudovlade nastopile za mir in da se spravi vojskujoče se države.

Socialisti za mir.

Kmalu se bodo v Kodanju zbrali odposlanci vseh socialističnih strank v vojskujočih se državah, da se posvetujejo, na kateri podlagi naj dela vsaka stranka doma za mir. V teh časih pozdravljamo vsako gibanje z veseljem, ki nas dovede četudi samo 1 korak bližje do mira.

Papežev trud.

Italijanski listi poročajo, da bo papežev državno tajništvo izdalo posebno knjigo, v kateri bo z objavo listin dokazano, koliko so se sv. Oče že dosedaj trudili, da bi se naredil konec svetovni moriji.

Dogodki na Ruskem.

V preteklem tednu so krožila po listih poročila, da je večina ruskega vojaško-delavskega odbora za poseben mir z Avstrijo in Nemčijo. Dne 20. aprila pa je ta odbor imel skupno z zastopniki 16., 4., 5., 7., 8. in 12. armade v Petrogradu zborovanje, na katerem se je skoro enoglasno sklenilo, da vojaško-delavski odbor ne stremi za posebnim mirom, temveč želi splošni mednarodni mir, sklenjen med vsemi bojujočimi se državami. Na vojaškem shodu v Minsku dne 20. t. m. pa je socialistični dumski poslanec Tzereteli izjavil, da bi bil poseben mir nesreča za Rusijo, ki se ne bi dala nikdar popraviti. Poslanec Čejdze je izjavil, da v Rusiji ne obstojate 2 vladi, kakor se od več strani trdi, ampak da vojaško-delavski odbor samo strogo nadzira delovanje začasne ruske vlade. — Dne 18. aprila so dospeli v Petrograd zastopniki francoske in angleške socialistične stranke. Začasna vlada jih je zelo sivoeno sprejela. Očividno sta angleška in francoska vlada poslali socialiste v Petrograd, da agitirajo med ruskimi socialističnimi voditelji gibanju, ki je prijazno Avstriji in Nemčiji. — Ruski vojni minister Gučkov potuje na fronti od mesta do mesta in navdušuje častnike in moštvo za bodoče boje. Znamenje, da ruska armada res ni več navdušena nadaljevati vojsko. — O usodi bivšega carja in njegove obitelji se ne ve nič gotovega. Nekatera poročila pravijo, da je še v Carskem selu, druga pa zatrjujejo, da je zopet v petrogradski trdnjavi. — Oblika bodoče ruske vlade še vedno ni določena. Ali bo Rusija carstvo ali ljudovlada, bo določila ustavodajna skupščina. Sedaj se prepirajo, kje bi se naj ta skupščina vršila. Ena struja je za Petrograd, druga pa za Moskvo.

Na Španskem.

Na Španskem so dobili novo ministristvo, zopet liberalno, njegov predsednik je Garcia Pietro. Izjavil se je, da je za zblizanje Španije s Francosko, a da bo Španija kljub temu pod njegovo vlado ostala nepristranska. Na Nemčijo je poslal poslanico, v kateri zahteva, naj se Nemčija v podmorski vojski ožira na španske ladje in njih moštvo. Nemčija bo tej zahtevi ugodila, v kolikor ji je le mogoče. S Španijo smo si torej še dobri, toda nevarnost nikakor ni izključena.

Nasilje proti grškemu kralju.

Švicarski listi zatrjujejo, da je četverospoznam sklenil, da grškega kralja radi njegovega prijaznega zadržanja napram Avstriji in Nemčiji s silo odstavi. General Sarrail baje ima v rokah tajno naročilo francoske vlade, da mora grškega kralja vjeti in proglasiti Grško kot ljudovlado. Kralja mora general Sarrail spraviti na Francosko, kjer ga bodo spravili na varno. List „Neue Korrespondenz“ že ve dne 24. aprila celo poročati, da so grškega kralja Konstantina že prijeli. — Do sedaj še te vesti niso uradno potrjene.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču traja velika ofenziva angleško-francoskih čet že šest tednov. V tej dolgotrajni ofenzivi, ki se glede ljutosti in ogromnih žrtev na obeh straneh sme imenovati ena sama velika nepretrgana bitka, so angleško-francoske čete sicer že pridobile 18.000 štirijaskih kilometrov s krvjo napojenega in v puščavo spremenjenega ozemlja, a ni se jim posrečilo predreti nemške bojne črte. Po ponedeljnem odmoru je prišlo dne 22. aprila do nove

bitke pri Arrasu, ki še pa ni končana. Nemški in nizozemski listi pišejo, da so angleške in francoske izgube ogromne, angleški listi pa pišejo, da so baje vjeli Angleži v tej ofenzivi 15.000, Francozi pa celo 19.000 Nemcev.

Nova bitka pri Arrasu.

Iz Berolina se dne 24. aprila poroča:

Na bojišču pri Arrasu so vplamteli novi hudi boji. Ze več dni obstreljujejo težke in zelo težke angleške baterije nemške postojanke. Dne 23. aprila zjutraj se je spremenilo artilerijsko obstreljevanje v bobneči ogenj. Ogromne množine granat so padle na nemške postojanke. Kmalu nato je začela angleška infanterija prodirati v širokosti 30 km. Infanterijo so podpirali oklopni avtomobili in ogromno število topov. Angleški naval je pa bil odbit in sovražnik je imel velikanske izgube. Borba pri Arrasu se nadaljuje z vso srditostjo.

Angleži izgubili pri Arrasu 150.000 mož.

Nizozemski listi poročajo, da znašajo dosedajne angleške izgube v bitkah pri Arrasu 150.000 mož. Nič manj kakor 268 angleških častnikov, med temi 6 generalov, je obležalo na bojišču.

Angleži izstrelili 4 milijona granat.

Nemški in nizozemski listi pišejo, da so oddali Angleži v letošnji pomladanski ofenzivi na francoskem bojišču več kakor 4 milijona granat na nemške postojanke.

Na drugih bojiščih.

Na italijanskem bojišču razun živahnega gibanja zračnega brodivja nobenih posebnih dogodkov. Laški letalci so v zadnjem tednu obiskali Beljak, Celovec in Trst, ne da bi napravili kaj škode; naši letalci pa so posetili v tem času trikrat italijanska mesta in metali na nje bombe. V gornji Adriji se je dne 18. aprila moral naš letalec v boju z dvema laškima zrakoplovoma spustiti na morje. Laha sta drvela za našim, a sta imela smolo. Ko sta priletela na morje, sta prišla v last naših torpednih čolnov. V noči od 21. na 22. aprila so naše ladje potopile v južni Adriji velik italijanski parnik. — V nedeljo, dne 22. aprila, se je naša cesarska dvojica mudila v južnih Tirolah.

Na ruski in rumunski fronti je bilo zadnje dni preteklega tedna živahno artilerijsko delovanje, ki pa je zopet ponehalo. Infanterijski spopadi so zelo redki. Ruski vojni minister Gučkov je dne 23. aprila sprejel odposlanstvo armade, ki stoji v Rumuniji, in jo je navduševal za bodoče boje, ki se bodo baje kmalu začeli.

Na macedonskem bojišču živahno gibanje od Črvene stene do Egejskega morja. Francoska težka artilerija obstreljuje pri Seresu bolgarske postojanke.

Na vseh turških bojiščih živahno gibanje. — V Mezopotamiji so ob desnem bregu reke Tigris vplamteli novi boji, ki še pa niso končani. Na levem bregu reke Tigris so se pa morale turške čete angleški premoči nekoliko umakniti. — Na egiptovskem bojišču je prišlo dne 20. aprila že v drugič do bitke pri Gazi, v kateri so bili Angleži vnovič poraženi. — Na kavkaškem bojišču se pa Rusi močno pripravljajo na ofenzivo proti Mezopotamiji.

Tedenske novice.

God cesarice Zite. Cesar je odredil, da se mora obhajati god cesarice Zite dne 27. aprila, rojstni dan pa dne 9. maja. Oba dneva se morata praznovati z božjimi službami, katerih se morajo udeležiti solski otroci in oblasti. Šole imajo oba dneva prosti.

Cesar član Kmetijske družbe. Cesar Karel je prevzel pokroviteljstvo nad nižjeavstrijsko Kmetijsko družbo ter se je dal vpisati tudi kot pravega družbinega člana.

Kazen posta pri vojaki omiljena. Vojno ministristvo je na cesarjevo zahtevo odredilo, da se sme kazen zapora pri vojaki, dokler traja vojna, poostri s postom le takrat, če znaša zaporna kazen najmanj 10 dni. Ako pa je kaznovani vojak telesno slab ali nezadostno rejen, naj poveljnik sploh ne poostri kazni s postom. Vse, kar se v zadnjem času spremeni, nosi pečat ljudomilega značaja mladega cesarja.

Kurat Jakob Fink. V petek, dne 20. aprila, je ob 1/2. uri popoldne umrl, od kapi zadet, previden s sv. zakramenti za umirajočce, kurat v mariborski moški kaznilnici preč. g. Jakob Fink. Rajni je bil rojen dne 20. februarja 1870 v Žičah, šekanijske konjiške, v mašnika posvečen dne 25. julija 1896. Kot kaplan je služboval v Vitanju, v Pišecah, Selnici ob Dravi, pri Sv. Martinu pri Vurbergu, pri Sv. Petru pod Sv. gorami in v Zalcu do leta 1906, ko je bil imenovan za e. kr. kurata v mariborski moški kaznilnici. Tukaj se je v svojem težavnem poklicu mnogo trudil s plemenitim namenom, da bi tiste, ki so na življenjskem potu s svojimi dejanji pri-

šli navskriž s kazenskim zakonom ter so vsled tega trpeli kazen, poboljšal, da bi jih dvignil ter zopet storil dobre in koristne ude človeške družbe, s svojim dobro preizkušenim vzgojnim načinom, s svojo resnobnostjo in odločnostjo, ki je bila združena s potrebno dobrotljivostjo, je dosegel velike in lepe vspehe ter je slovel kot eden izmed najboljših kazničnih kuratov v naši monarhiji. Bil je mož kremitnega značaja in močne volje, po naravi vesel in živahen, poln iskrenega prijateljstva. Kakor je bil vsekdar zvest sin katoliške Cerkve in njen dober duhovnik, tako je tudi bil prešinjten ljubezni do našega naroda, do njegovih svetlih idealov in visokih ciljev. V dušeskrbju na deželi je rad in vspešno deloval v krščanskih društvih. V Mariboru pa je veliko svojih prostih ur žrtvoval za Ljudsko posojilnico, v koje načelstvu je bil od njenega postanka. Bodi mu Bog plačnik za njegova dobra dela! Naj počiva v miru! — Pogreb dragega pokojnika se je vršil v nedeljo popoldne ob 4/6, uri na magdalensko pokopališče v Pobrežju. Kondukt je vodil preč. g. stolni kanonik dr. Matek ob obilni udeležbi duhovščine od blizu in daleč. Kako priljubljen je bil ranjki v vseh krogih, je pokazal njegov veličastni pogreb. Nepregledna množica žaljujočih je sledila njegovi krsti. Zlasti uradništvo moške kaznilnice, na čelu mu g. državni pravdnik dr. Verderber, nadravatelj Serda, je bilo mnogoštevilno zastopano. Pazniki moške kaznilnice so ob krsti delali špalir. Tudi drugi državni uradi, šolski in drugi zavodi so bili pri pogrebu v velikem številu zastopani.

Zahvala za darove. Priznamo, da so nemški graški listi, vsi brez izjeme, preklicali napade na našo škofijo, v katerih so trdili, da se pri nas ni nabiralo za uboge delavske družine po mestih in industrijskih krajih. To je vsakdo čital, kdor sploh časnik čita. In ko so bili ti preklici v graških listih objavljeni, pa prinese zadnje soboto celjska „Deutsche Wacht“ zopet isti napad na naše ljudstvo. To je že odveč! Kaj pa delata „Vahterich“ urednik in celjski državni pravdnik, da dopuščata take žaljive napade, ko je vendar neresnica že dokazana? Prosimo naše poslance, da se vendar pritožijo proti taki cenzuri!

Odlikovan zdravnik. Cesar je odlikoval mariborskega zdravnika dr. Ivana Turšič, sedaj štabnega zdravnika in poveljnika vojaške bolnišnice v Šternthalu pri Ptujju, z vitezkim križcem Franc Jožefovega reda z vojnim okraskom. Iskreno čestitamo!

Odlikovanja. Cesar je z vojnim zaslužnim križcem II. razreda odlikoval sledeče: Rihard Koropec, namestniški koncipist v Gradcu; dr. Ivan Maučka, okrajni nadzdravnik v Mariboru; Ivan Koudelka, okrajni tajnik v Mariboru; Josip Kramberger, okrajni tajnik v Celju; dr. Feliks Lajšič, namestniški koncipist v Mariboru; dr. Marko Michl, vodja ekspoziture v Mozirju; dr. Otmar Pirkmaier, namestniški koncipist v Ptujju; Josip Pirš, kancelist v Ptujju; dr. baron Steeb, okrajni komisar v Brežicah; dr. Maksimilijan Steffan, namestniški koncipist v Ptujju; Karol Trstenjak, namestniški koncipist v Konjicah; dr. Peter Vavpotič, namestniški koncipist v Gradcu; z zaslužnim vojnim križcem IV. razreda: Josip Antončič, nadoficijant v Brežicah in Matevž Simonišek, nadoficijant celjskega okrajnega glavarstva.

Junak Turudija. O znanem junaku majorju Turudiji, ki je v italijanskem vjetništvu, kakor smo svoj čas poročali, piše profesor Lovrič v „Našem Jedinstvu“: O našem Turudiji vam morem sporočiti, da mu je dobro in je zdrav, hvala Bogu. Ko smo bili iz vojaških razlogov opustili Gorico, se je nahajal major Turudija s svojo četo na višini 133. To višino bodo potomci imenovali novi Siget Zrinovičev. Žrtvoval je sebe, preprečil Italijanom vsako nadaljnje prodiranje. Italijani so bili mnogo številnejši. Polnih 13 ur so besneli juriši in protijuriši, ali ni bilo govora o kaki predaji. Takrat se le, ko je vsakega posameznega našega junaka obkrožilo preko 20 Italijanov, se je končala ta krvava bitka in naš Stanko Turudija z nekaterimi ostalimi svojimi junaki pride v vjetništvo, ali junaško, ker on in njegovi so storili vse, kar more človek storiti.

Razpuščen občinski zastop. C. kr. štajersko namestništvo je zaradi nesklepčnosti razpustilo občinski zastop občine Ranče pri Framu in sporazumno z deželnim odborom poverilo začasno oskrbovanje občinskih poslov dosedanjemu občinskemu predstojniku g. Jerneju Domadeniku. Radi vpoklica večine odbornikov občinski zastop ni bil več sklepčen.

Potrebno složno gospodarsko delo. Ob novem letu gre fant v mesto služiti. Ko pride o veliki noči na dom pogledat, se je že naučil v tujem jeziku sakramentirati. Ponosno dviga glavo med bivšimi tovariši in se postavlja s svojim znanjem. Pri „Štajercu“ gre vse bolj počasi. Skozi 18 let je izhajal v slovenskem jeziku, sedaj na stara leta hoče izhajati tudi v nemškem jeziku. Tako razglašča v zadnji številki čudečemu se svetu! Saj pravimo, vsled vojske je vse začelo noreti, tudi ubogi „Štajerc“. Pravi, da bo zaradi tega začel nemške članke objavljati, da se omogoči potrebno složno gospodarsko delo. In res! Prvi nemški članek napada „Gospodarja“, „Stražo“ in „Verstovška“, imenuje napade na ptujski okrajni zastop kot državni (!!!) in Nemcem sovražne. To je

res potrebno složno gospodarsko delo! — Od druge strani se nam piše: „Štajerc“ je začel z zadnje številko prinašati tudi nemške članke. Duh je bil vedno nemški, sedaj bo tudi beseda.

Ptujski okrajni zastop je, kakor smo že ponovno objavili, razpošiljal z dnem 6. februarja 1917 na merodajne činitelje dopise, v katerih zahteva, da se zakon o vojni vzdrževalnici tolmači za uradnike ugodnejše, za posestnike pa neugodnejše. To stoji, tega dopisa ne more nihče na svetu v tajiti. Isti okrajni zastop je tudi poslal okrajnemu zastopu Gradec-okolica in najbrž tudi drugim zastopom dopis s pozivom, naj se potegujejo za znižanje cen pri živini. Tega dopisa si ni upal vtajiti dosedaj niti ptujski niti graško-okoliški okrajni zastop, ker je resničen. Kljub temu rohni zadnjesebotni „Štajerc“ nad nami in nas psuje tako grdo, kakor je med njegovimi pristaši to splošna navada. Nas to prav nič ne moti. Kar smo pisali, je resnica in ostane resnica! Ako so posledice za „Štajerca“ vsled tega zelo neprijetne, nas prav malo briga. Zmerjali pa ne bomo, ker zmerjajo samo isti, ki ne marajo resnice.

V cerkvi jo je zadela kap. V cerkvi sv. Alojzija v Mariboru je dne 24. aprila od kapi zadeta naglo umrla Neža Kolar, dolgoletna pometalka te cerkve. N. p. v m!

Enoten katekizem za ves svet. Papež Benedikt XV. je sklenil, da bo dal sestaviti enoten katekizem za ves svet. Sestava bo izročena odboru bogoslovcev in praktičnih katehetov. Papež se je obrnil do vseh škofov, naj pošljejo v Rim po tri iztise vseh katekizmov in verskih učnih knjig, ki so v rabi v njihovih škofijah. Tako se bodo pri sestavi novega katekizma uporabile vse skušnje, ki so se nabrale pri poduku v katekizmu v vseh škofijah na svetu.

Oproščenje gozdarskega osovja. Domobranksko ministrstvo naznanja, da morajo lastniki gozdarskih obratov, ki bi radi imeli svoje osovje še nadalje oproščeno od vojaške službe in so že vložili tozadevne prošnje na vojaško poveljstvo ali ministrstvo, takoj vložiti novo prošnjo pri občinskem uradu, kjer ima obrat svoj sedež. Potrebne tiskovine za vlaganje oprostilnih prošenj se dobijo pri okrajnih glavarstvih.

Vzamite izkaznice seboj. Orožništvo in policija ter vojaški nadzorovalni oddelki so dobili ukaz, da morajo ustaviti vsakega moškega, ki ni za vojaško službo premlad ali prestar. V Mariboru res te dni nadzorujejo vsakega moškega civilista, ki bi še bil v stanu nositi cesarsko suknjo. Isto se lahko zgodi tudi na železnici ali kje drugod. Vsled tega priporočamo vsakemu, da ima vedno pri sebi kako zanesljivo izkaznico: vojaško oprostilno potrdilo, dopustnico, invalidno izkaznico ali črnovojniško legitimacijo, iz katere je razvidno, da je bil pri prebiranju spoznan za nesposobnega; če pa tega nimaš, pa vzemi seboj izkaznico od občine, na kateri ti župan potrudi, kdo si, kdaj si rojen itd.

Omejitev prometa na železnici. Osebni promet na južni železnici je zadnji čas zelo omejen. Pri nekaterih vlakih je samo po 1 ali 2 vozova III. razreda. V Mariboru se mnogokrat zgodi, da se dajejo vozne karte samo na gotovo število potnikov, ostali pa morajo čakati na drug vlak. Svetujemo, da potujete po železnici le toliko, kolikor je neobhodno potrebno. Obenem tudi priporočamo, da si na postaji, kjer vstopite, kupite že kar vozni list za nazaj.

Nikljasti 20vinarski novci veljajo še samo do dne 30. aprila. Po 30. aprilu izgubijo ti novci tudi pri plačilih pri državnih blagajnah in uradih svojo plačilno vrednost. Vnovič se torej opozarja, da se pri c. kr. blagajnah in uradih ti novci sprejemajo še do vključno 30. aprila 1917, torej na poštah, davkarijah, blagajnah državnih železnic itd., ter da se pri davkarijah tudi zamenjujejo.

Nižjeavstrijska Kmetška Zveza kaže tudi v vojnem času svojo veliko življenjsko moč. Lani je pridobila 2000 novih članov, letos pa že tudi nad 5 sto. Kaj takega menda nima pokazati nobena gospodarska ali politična organizacija v Avstriji. Zveza šteje danes skoro 76.000 članov. Če se pomisli, koliko članov je v vojaški službi in koliko jih je že padlo, se je tako ogromnemu in med vojno trajno naraščajočemu številu res čuditi. Vse žene vpoklicanih, kakor tudi vdove padlih so ostale Kmetški Zvezi brez izjeme zveste. Velike zasluge za procvit nižjeavstrijske Kmetške Zveze si je pridobil društveni list „Bauernbündler“, ki ga dobivajo vsi člani. Ravnotako delavna je društvena pisarna, kjer dobi vsak član ustmeno ali pismeno brezplačen svet. Lani so rešili nad 12.000 vprašanj. Za vojaške stvari

imajo poseben oddelek, kjer sestavljajo prošnje za dopuste, oprostive itd.

Doberdobski župan umrl v norišnici. Dne 19. aprila je umrl v norišnici v Feldhofu pri Gradcu bivši doberdobski župan Anton Lavrenčič. Ko so nas Italijani napadli, je župan Lavrenčič stopil v vojaško službo in se udeleževal bojev na Doberdobski gorski planoti. Vsled velikih naporov in razburljivih doživljanj v bojih za Doberdobsko gorsko planoto se mu je zmračil um in poslali so ga morali v norišnico, kjer je sedaj tudi umrl.

Dajte nam ribe, gotove hrane! Uradni časnik „Smotra Dalmatinska“ prinaša pod tem vslikom člančič, ki nam osvetljuje žalostne prehranjevalne razmere v Dalmaciji. Naglašča, koliko brige, truda, troška in časa treba, predno si zredil žival ali pridelal kaj iz zemlje, dočim se riba sama redi v vodi za grizljaj človeku. Danes je morje polno rib, velikih in malih. V treh letih vojne dobe, nelovenja, so se ribe jako pomnožile. Vse morje vre od njih. Tu je gotove hrane, a narod trpi pri tem pomanjkanje. Da je ribičev in mrež, izgubil bi glad iz našega primorja. „Daj, namestnik, pomagaj in Bog ti pomore!“ Preskrbi obmorcem mrež, daj jim ribičev! Za drugo te ne vprašamo. V današnji potrebi ni treba ribi za bele. Moremo jo speči na oglju, moremo jo skuhati v vodi, posuti s soljo, in hrana je gotova! Pa tudi že soli nam primanjkuje. Preskrbi nam je, namestnik! Pomagaj gospodarjem do mrež! Beda nas preganja, da kličemo k tebi za pomoč! Sram nas je, ali: ko je dogorelo — treba govoriti. Primorci nimamo mleka, da bi otroku zavreli sirotke. Zelje še ni pognalo. Ti meseci so najhujši. Vse naše upe stavljamo v klice na pomoč.

Štedite z obleko in perilom! Ker postajajo zaloge blaga za obleko in perilo vedno manjše, zato je treba največje štedljivosti z obleko in perilom. Istotako je s čevlji. V lastnem interesu se naj ljudje glede obleke uredijo tako, da v tem oziru ne nastane občutno pomanjkanje, ki bi bilo posebno po zimi zelo neprijetno. Nihče naj tudi ne misli, da bodo koj po vojski trgovine polne blaga za obleko in za perilo. Zadolvoljimo se torej tudi s ponošeno in popravljenno obleko!

Smarnice „Kraljica vic“ so popolnoma razprodane in se jih ne more nikomur več poslati. — Tiskarna sv. Cirila.

Gospodarske novice.

Komisije za nadziranje cen. Za člane komisije, ki bo nadzirala cene raznim pridelkom, in bo o teh cenah obveščala sodnje v zadevi tožb proti draženju, so imenovani: pri mariborski okrožni sodnji: Finančni tajnik dr. Rudolf Richter-Trummer kot predsednik; za njegova namestnika: Karol Černež, župan v Framu, in Stefan Gruber, bančni ravnatelj v Mariboru; za člane, dr. Fric Scherbaum, trgovec Mat. Ziegler, čevljar Jakob Zollenstein, veleposestnik dr. K. Tausch, posestnik Franc Girstmayr, ravnatelj Franc Zweifler, šolski ravnatelj dr. Köchl, finančni koncipist dr. pl. Ferro, železniški nadrevident Adolf Fontana, posestnik Franc Berghaus, poslovođa delavske blagajne Viljem Močnik in delavec Ivan Zupane. Pri celjski okrožni sodnji: predsednik: gozdarski svetnik Franc Donner; njegova namestnika: profesor Oton Eichler in davčni oskrbnik Viljem Klemenčič; za člane: lesotrožec Karl Truppey, trgovec Gustav Stieger, ključavničar Bogomir Gradl, veleposestnik Josip Lenko, ravnatelj Ivan Belle, posestnik Franc Roblek, sodniški uradnik Jakob Mesarec, jetničar Martin Medvešek, poštni uradnik Karel Straus, železniški vratar Jožef Marn, poslovođa delavske bolnišnice blagajne Franc Preac in ravnatelj trboveljskega konsumnega društva Ignac Sitter. — Konstatiramo, da so po večini ljudje zdravi, ki se ne razumejo nič ali prav malo na kmetijske razmere.

Namestniška odredba glede obdelovanja zemljišč. Cesarska namestnija je odredila, da se morajo polja vsaj do 3. maja obdelati. Ako se do 3. maja kaka njiva ne bo obdelala, ima občina pravico, da odda tisto njivo komu drugemu v obdelovanje. Dne 5. maja pa bi morala občina že poročati okrajnemu glavarstvu, če je dotično parcelo komu oddala, ali pa lahko z njo razpolaga okrajno glavarstvo. — Tako pravi namestniška odredba z dne 22. aprila. A kdor pa pozna sedanje razmere na kmetih, ve, da je nemogoče do 3. maja vse njive obdelati. Rači poznege snega, dolgotrajnega deževja, velikega pomanjkanja delavskih moči in vozne živine je vse delo tako zaostalo, da bo v najugodnejšem slučaju spomladno poljsko delo končano še le koncem meseca maja. Naj bi se cesarska namestnija ozirala na dejanski položaj.

Sadite nizki fižol v vinograde. Deželni vinarski in žetveni komisar g. A. Puklavec priporoča, da se naj letos vsadi obilo nizkega fižola v vinograde, in sicer na prazni prostor v sredi med vrstami. — Kjer je trsje izredno redko, priporočamo tudi saditev zelja, buč itd. Zrigolana zemlja zelo prija tem rastlinam. Tudi vinogradniki, ki imajo brezobrestno posojilo, lahko svobodno sadijo fižol in enake rastline na prazne prostore v vinogradih.

Vesela vest za vinogradnike. Na merodajnem mestu smo izvedeli, da bo letos prišla menda vsa galica, kar so je vinogradniki pri občinah naročili. Do sedaj so okrajni zastopi dobili že 75% naročene

množine. Galica se bo razdeljevala še le tik pred škropljenjem. Cena bo 3 K 50 vin. za 1 kg.

Oddaja svinjske masti. Namestnija je odredila, da se mora oddati mast od svinj, ki so bile zaklane od 31. oktobra 1916 naprej in sicer sledeče: Od svinj, ki so tehtale do 60 kg 2 kg, od svinj, ki so tehtale do 100 kg 3½ kg, od svinj, ki so tehtale do 150 kg 6 kg, in od svinj, ki so tehtale nad 150 kg 10 kg masti. Ako je že kdo do sedaj predpisano množino masti, oziroma špeha, oddal, se mu to vračuni. Na merodajnem mestu se nam je reklo, da se bo v slučaju, ako bi ljudje prostovoljno ne oddali gorej predpisanih množin masti, odredila tudi za Štajersko splošna oddaja masti.

Važno za rekvizicijo. Piše se nam: Vaš list je prav dobro omenil, da bi se moralo povodom vsake rekvizicije javno razglasiti, po katerem ključu se bo rekviriralo. Toliko zaslug za državo še kmetje vendar-le imamo, da bi se tudi nam smel naznaniti našin rekviriranja. Priznam, da se v večini slučajev rekvirira po predpisih. Toda to bo oblast vendar-tudi priznala, da se tuintam prekoračijo prave meje. Kako se naj kmet brani, ako ne pozna predpisov? Tega ni nikjer na svetu, da bi se smelo komu odvzeti imetje, ne da bi se mu povedalo in naznanilo, v kaki meri. Naše kmetijske podružnice in naši župani bi se morali zaradi tega že davno pritožiti na višje instance, toda to se ne zgodi. Ako bi Vašega lista ne imeli, bi bili kmetje popolnoma zapušteni. — Opomba uredništva: Popolnoma zapušteni niste! Ravno v tej zadevi in v tem smislu se je obrnil tudi poslanec dr. Korošec na c. kr. namestništvo za odpomoč.

Kje se dobi laneno seme? Zveza gospodarskih zadrug za Štajersko v Gradcu je preskrbela dva vagona lanenega semena za štajerske kmetovalce. Kdor ga rabi, naj se obrne na Zvezo, Gradec, Bismarckplatz št. 3. — Tudi celjski trgovec Stermecki ima, kakor je razvidno iz inserata v današnji številki, v zalogi laneno seme.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu so v pretekli dobi kupili hmeljski prekupei iz Nemčije 200 stotov tujega hmelja za ceno po 95—104 K. Cene za tuj hmelj so se gibale med 90—110 K za 50 kg. V sled pomanjkanja ječmena bo baje v prihodnjem mesecu popolnoma ustavilo obrat 30 avstrijskih pivovaren. Društvo avstrijskih pivovarnarjev namerava prositi vlado, da v sedanji dobi, ki je za pivovarnarje najhujša, priskoči na pomoč pivovarnarjem z milijonskimi podporami in z brezobrestnimi posojili. V sled dolge zime in sedanjega neugodnega vremena je do lo v hmeljskih nasadih zaostalo za cele tri tedne.

Cene za les. Dunajska poročila pravijo, da so avstrijske velike lesne trgovine sklenile sledeče cene za les za kubični meter in sicer do preklca: Hlodi (plohi) mehke les (bor, smreka, jelka) 40—60 K, trd les (hrast, bukev) 80—118 K, deske (mehke les) 95—110 K, na Češkem celo 150—200 K. Hrastove debele deske 240—260 K, tanjše 265—278 K. Otesani ali oglati hlodi (mehke les) 62—88 K, trdi 230—252 K. Na Štajerskem za hlode (plohe, stavbeni mehki les) 35—50 K za kubični meter, za plohe trde 50—65 K. Mehke deske 85—118 K, oglati ali otesani les 70—112 K, deske trde 110—220 K. Cene naraščajo, toda blaga je veliko premalo.

Vprašanja in odgovori.

Zavoljo gnoja. Pri nas v St. Petru v Sav. dol. imamo veliko postajališče za erarsko govedo. Na tem postajališču je gnoj, da ga zadostuje za nekaj sto malih posestnikov. In ta gnoj ima v zakup neki živinski nakupovalec in veleposestnik. Prosil sem, da bi se mi prodalo dva voza tega gnoja. Dobil sem odgovor, da ne. Dalo se ga bo samo takim, ki ga bodo vzeli po 100 vozov skupaj. Čital sem v časniku, da je na Kranjskem armadno poveljstvo razglasilo, da bodo oddali ves vojaški gnoj kmetom in še celo brezplačno. Tukaj ga mali kmet še za drag denar ne dobi. Od ministrstva se nam naroča in zakazuje, da bi naj dobro svoje polje obdelali, katero potrebo tudi sami dobro čutimo. Ali bi ne bilo v splošno korist, ako bi se tudi nam dalo nekaj tega gnoja, čeravno ne brezplačno, vsaj za denar? V teh hudih časih toliko gnoja pustiti tam ležati, morebiti celo več let, to ni umestno. Nekateri veleposestniki ga nikakor ne morejo porabiti. In ker smo tudi mi mali posestniki davkoplačevalci, naj bi se tudi oblasti na nas ozirale. Prosim, dajte nam v tej zadevi pojasnila! — Odgovor: Če je temu res tako, obrnite se takoj s pritožbo na c. in kr. vojno poveljstvo v Gradcu in na vsak način tudi na c. kr. urad za ljudsko prehrano, Dunaj, Mariahilferstrasse.

Zavoljo prodaje in nakupa živine. Kupil sem v domači občini tele za rejo. To sem naznanil županu in tudi tistem mesarju, ki rekvirira v naši občini živino. Mesarju sem moral plačati 4 K, dasi ravno ni on teleta kupil in tudi ni imel z njim prav nobenih skrbi. Ali je imel mesar pravico, zahtevati od mene 4 K in če je imel, ali jih sam obdrži ali jih mora kam poslati? Kam se naj pritožim, če se mi je zgodila krivica? Ali dobim te 4 K povrnjene? — Odgovor: Mesar nima v tem slučaju pravice, zahtevati nobene posredovalnine. Pritožite se na ravnaletja živinske vnovčevalnice v Gradcu, gospoda Schneiterja. Tiste 4 K vam mora mesar povrniti. Splah pa vam ni bilo treba teleta naznanjati, ako se je prodalo in kupilo v eni in isti občini.

Najnovjša poročila.

Najnovjše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 25. aprila.

Položaj na vseh bojiščih nespremenjen.

Najnovjše nemško uradno poročilo.

Berolin, 25. aprila.

Francosko bojišče.

Na bojišču Arrasa se vrše že od včeraj zjutraj boji za vas Gavrelle; severno od Scarpe sovražnik svojih napadov ni ponavljal.

Južno od nižine Scarpe je ob obeh straneh ceste Arras—Cambrai vsplamtel vnovič boj. Na široki fronti so napadale angleške divizije, razvrščene za boj v globokih vrstah in sicer čez Monchy—Vaucourt. V ognju in v hudem boju iz bližine je bil povsod odbit angleški naval, pri čemur je imel sovražnik zelo težke izgube.

Posadke v jarkih in infanterijski zrakoplovci javljajo, da je število pred fronto ležečih mrtvih in ranjenih Angležev nenavadno visoko. V protisunku je bilo vjetih po naši infanteriji 660 sovražnikov. Več sovražnih oklopnih avtomobilov je bilo razbitih.

Blizu morske obali so dne 23. aprila po učinkujočem artilerijskem ognju udrle naše napadalne čete v sovražno postojanko in so vjele 21 Francozov ter vplenile 4. strojne puške.

Dne 23. in 24. aprila je prišlo na prednjem bojišču naše bojne črte severozahodno od St. Quentina do več bitk, v katerih je imel sovražnik krvave izgube.

Na nekaterih odsekih fronte ob Aisni in v Šampanji je postal topovski ogenj ljutejši. Francoski sunki pri Hurtebise Ferme, pri Brimontu in zahodno od Suippe so bili brezvspešni. Zadaž za sovražnimi črtami je bilo opaziti živahno gibanje, katero smo učinkujoče obstreljevali.

Vzhodno bojišče.

Naša artilerija krepko odgovarja na ogenj ruskih baterij, ki so bile delavnejše zlasti pri mestih Jakobovo, Postavy in ob železnici Zlozov—Tarnopol.

Macedonsko bojišče.

Močnemu topovskemu ognju angleške artilerije na naše postojanke med Vardarjem in jezerom Dojran, ki traja že nekaj dni, so sledili včeraj napadi, kateri so pa bili vsi od bolgarskih čet odbiti.

Najkrvavejši angleški poraz.

Berolin, 24. aprila.

V novi bitki pri Arrasu dne 23. aprila so doživeli Angleži najkrvavejši poraz cele sedanje vojske. Njih namera prebiti nemške črte na obeh straneh vodotoka Scarpe in ob cesti Arras—Cambrai, se je ponesrečila. Na celi, 30 km dolgi napadalni črti ležijo celi kupi angleških mrličev, ki so jih podrle na tla nemške granate.

Agitacija proti vojski.

Angleški list „Daily News“ poroča iz Petrograda, da se v ozadju ruske fronte, namreč v južno-zahodni Rusiji (gubernije Besarabija, Podolija in Volinija) vrši velika agitacija proti vojski. Mnogo agitatorjev; celo v uniformi, gre od vasi do vasi in navdušuje ruske kmete za gibanje proti vojski. Ako bo ta agitacija imela vspeh, bo to vplivalo tudi na armado na fronti.

P-čolni potopili zopet 143.500 ton.

Nemški P-čolni so potopili v času od 19. do 24. aprila zavsem 143.000 ton sovražnega trgovskega ladjevja in sicer v morski ožini med Anglijo in Francijo, v Atlantskem in v Severnem morju.

Agitacija proti Nemčiji v Braziliji.

Bern, 24. aprila.

„Agene Americana“ poroča iz Rio de Janeiro, da je prebivalstvo lepake mednarodne družbe, s katerimi se je Brazilijo pozivalo, naj ne napove Nemčiji vojske, raztrgalo. Največji brazilski trgovec s kavo, Schmidt, je s posebnim oklicem pozval vlado in prebivalstvo, naj se napove Nemčiji vojsko. Prebivalstvo je priredilo pred poslaništvom in konzulatom države Uruguay obhode, da tako izrazi svoje veselje, da hoče Uruguay vojaško sodelovati v boju proti Nemčiji.

Zavoljo semena rastlin za namizno olje. Iz Ljubnega v Savinjski dolini se nam piše: Podučite nas, katera rastlina se najbolje obnese za domače namizno olje. Kje se dobi potrebnega semena? — Odgovor: Za naše kraje se najbolje obnese saditev buč ali tikev za namizno olje. Zelo dobro je tudi, saditi solnčnico, lan in repico. Buče se sadi med korožo, na kompostne kupe ali pa same za se na njivi. Bučna jedra dajo izborna jedilna olje. Štiri litre jedre je navadno 1 liter olja. Bučno olje se dela v posebnih mlinih, katerih je na Slov. Štajerju izredno veliko. Tudi posolneno, laneno in repično olje se dela v teh mlinih. Radi semena se obrnite na Zvezo gospodarskih zadrug v Gradcu (Bismarckplatz št. 3) ali pa na kako trgovino s semenom v Celju ali v Mariboru. V „Gospodarju“ inserirajo trgovci različna semena. Za seme je letos huda, radi tega se morate podvzati, da boste še kaj dobili. Zavoljo bučnega semena pa je najbolje, ako se obrnete na kako kmetijsko podružnico na Dravskem polju (St. Lovrenc. Ptuj okolica itd.).

Razne novice.

Hranilna knjižica. V neko praško banko je pred kratkim prišla priprosta ženica s staro, v robcu zavito hranilno knjižico v roki. Knjižico je izročila uradniku in ga skromno vprašala, ali bi mogli teh 240 goldinarjev, na katere se je knjižica glasila, porabiti za vojno posojilo. Uradnik je knjižico vzel in izgubil. Potem ga je ženica videla, da sedi pri svojem pisalniku in računi, da se od vseh strani zbirajo njegovi tovariši, da je prišel tudi gospod prokurist, nazadnje celo sam gospod direktor in da je vsi radovedno ogledujejo; ubogi ženi je postajalo že skoro tesno pri srcu. Slednjič je stopil gospod ravnatelj k njej in je menil: „Knjižica je že precej stara, ali ne, mati?“ — „Seveda, moja prababica jo je imela.“ — „Leta 1836 je bilo nanjo naloženih 240 fl, tačas pa je svota narasla. Obresti so nosile obresti in denar se je podvojil in potem še enkrat podvojil.“ — „No, potem mi ne bo treba nič pridejati, da bode celih 1000 K?“ — „Kaj še! Cel šop bankovcev boste še dobili povrh! Svota, naložena v knjižici, je tačas narasla na 16.000 K! Če podpišete za 1000 kron vojnega posojila, vam bo še vedno ostalo 15.000 K za stara leta.“ — Žena je nekaj časa zamišljeno gledala razburjenega gospoda ravnatelja, nato pa je rekla: „Gospod, kaj bom jaz s 15.000 K? Le zapišite rajši: Od rajne prababice — 16.000 K!“

Nov plug. Po poročilih moskovskega časnika „Utro Rossij“ je iznašel inženjer Velničenko plug, ki opravi vse delo tako, da brananje popolnoma odpače. Poskusi v Odesi so pokazali popolnoma nepričakovan vspeh.

Dopisi.

Maribor. Mestni prehranjevalni urad razglašja, da bodo te dni prejeli mariborski trgovci sladkor za mesec maj. Prihodnjo soboto, dne 28. aprila, se bodo razdeljevale nove sladkorne karte bele barve za mesec maj. Kdor še ima dobiti sladkor za mesec april, ga dobi do konca meseca aprila v mestni prodajalni v Freihausovi ulici. Od dne 1. maja naprej bo znašala cena za 1 kg sladkorja v grudi 1 K 18 v, v kockah 1 K 23 v, za ostale vrste sladkorja pa 1 K 21 v. Hišni posestniki, ki dosedaj še niso oddali belih hišnih seznamov, ne bodo dobili prihodnjo soboto, dne 28. aprila, nobenih kart za nakupovanje živil, ampak še le v ponedeljek, dne 30. aprila.

Maribor. Prihodnja oddaja krušnih, sladkornih in kavinih kart se bo vršila v soboto, dne 28. t. m., od 9. do 11. ure popoldne. Postranske stranke naj pridejo po karte dne 26. in 27. aprila. Tisti hišni gospodarji, ki še niso oddali belih hišnih seznamov, naj to takoj storijo, kajti le z belim hišnim seznamom se smejo oddajati gori imenovane karte.

St. Ilj v Slov. gor. Naše Bralno društvo priredi prihodnjo nedeljo, dne 29. aprila, popoldne, v Slov. Domu prireditve v proslavo godu cesarice Zite. Predstavljalja se bo tudi igra „Sv. Zita.“ Nastopita mešani in moški pevski zbor. Čisti dobiček je namenjen za vojaške domove. Domačini in sosedje, pridite, da počastimo god naše ljubljene vladarice! — V Črniščah je umrl dne 15. aprila mlinar Fran Vizjak, znan daleč po Slovenskih goricah. Naj počiva v miru!

Verželj. V nedeljo, dne 29. aprila, obhaja Marjanišče praznik Matere božje dobrega sveta.

Bučecovci na Murskem polju. Tukaj je mirno v Gospodu zaspal, previden s sv. zakramenti, najstarejši mož v naši občini, 85 let stari Jurij Strajnsak. Bil je skoraj do zadnjega krepak in čil ter od vseh spoštovan in ljubljen mož. Pogreb se je vršil ravno na njegovoga godu dan. N. v m. p.!

Teharje. V nedeljo, dne 29. aprila, ima naše Katoliško slovensko izobraževalno društvo svoj redni letni občni zbor popoldne po večernicah v kaplaniji. Ob 4. uri popoldne pa ima ravno tam Katoliško slovensko politično društvo v Teharjih svoj letni občni zbor. Udeležite se obilno!

Sevnica ob Savi. Dr. Alojzij Rakun, do sedaj odvetniški koncipijent v Celju, je tukaj otvoril svojo odvetniško pisarno.

Listnica uredništva.

Desetnik Jos. Gajšek: Hvala! A takih reči ne smemo priobčiti. Pozdrave! — Glogovbred: V zadevi radi kart se obrnite...

Lotarijska številka.

Trst, dne 18. aprila 1917. 71 29 20 34 82
Dunaj, dne 21. aprila 1917. 81 38 54 8 16

U XII 212/17-5

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Mariboru, odd. VII. je na obtožbo upravitelja drž. pravdnitstva proti Elizabeti Flucher, zaradi prestopka draženja navzočnosti upravitelja drž. pravdnitstva...

V Mariboru, dne 21. marca 1917.

Bonča I. r.

D. Osvatitsch I. r.

Zahvala.

Cenjenemu c. kr. avstrijskemu vojaškemu vdovskemu in sirotinskemu skladu, deželno mesto Gradec.

Podpisana Liza Lederer sem svojega, na bojišču padlega sina, Franca Lederer pri Vašem dobro delnem društvu zavarovala za 500 K proti nevarnosti vojske.

Selnica ob Dravi, dne 13. aprila 1917.

241

Liza Lederer I. r.

Strojno olje

za mnogovrstne stroje, motorje na bencin, parne stroje, olje za cilindre, elektromotore in dinamo-motore, za gozdarske in gospodarske stroje.

Mazilo za vozove

oljnato, na vodi plavajoče.

Vazelini

modri, črni, veterinarski in lekarniški.

Konzistentni tuk

za mazilo parnih strojev in vseh v to svrhu spadajočih potrebščin priporoča in jamči za pravilnost pri najnižjih cenah Hugo Polák, Praga, Kralj. Vinograd, Jungmanova cesta št. 33 350

Telefon tovarne št. 3455. Telefon pisarne št. 5495

MALA NAZNAVILA.

Na beseda stane 5 vinarjev, petivrtata 18 vin. Mrtvaška označila in obravna vsaka petivrtata 24 v. Izjave in Poslano 36 vinarjev.

Lepo posestvo na prodaj. Čez 7 oralov njive, vinograd, sadonosnik, gozd, preša, studenec pri hiši, posestvo vse v dobrem stanu. Ležeče v Žikareh, četrt ur od Sr. Barbare pod Mariborom.

Iščem malo posestvo za kupiti ali v najem; grem tudi za majerja. Naslov: Ješovnik, Unter Vogau, p. Strass. 364

ridnega pomagača sprejme takoj Matjaj Bregant, kovač v Orehovi vasi p. Slivnica pri Mariboru. 363

Plemenska kobila in konj za vožnjo se radi pomanjkanja krme proda. Na prodaj tudi visoko in nizko cepljene trte ter okoli 4000 litrov šestpeterskega belega vina.

Lep Singerjev šivalni stroj se po ceni prodaja pri g. Lattiger, Maribor, Goethestrasse št. 2, III. nadst. vrata 15. 361

Cepljeno trstje.

12.000 komadov dveletnih cepljenih trt: različnih dobrih vrst ima na prodaj posestnik in trtnar Fr. Horvat, Mostje, pošta Juršinci pri Ptuj. Cena po dogovoru. 360

Pomočnik se takoj sprejme pri g. Fr. Bokol, strugar, Webergasse št. 1 Maribor. 352

Dobičkonosno posestvo s 4 hišami v najbližnji mariborski okolici z le im sadnim in zelenjavnim vrtom se proda. Vpraša se pri Fr. Selinšek, Maribor, Luthergasse št. 9. 331

Za gospodinjjo se sprejme na večje posestvo starejša oseba, neoženjena ali vdova brez otrok. Razumeti mora vsa gospodinjjska in poljska dela. Vstop takoj. Posužbe na upravnitvo pod „Gospodinja št. 356“

Kakih 10 oralov travnikov se išče v mariborski okolici v najem. Ponudbe na nadomestno baterijo poljskega havbičnega polka št. 28, topničarska vojašnica v Mariboru. 357

Pri g. Antnu Marčič, usnjarskem mojstru v Slov. Bistrici, se bo sprejelo več delavcev za napravljanje bukovih drv, Plašč meterski seženj K 12— in se bo tudi za hrano skrbelo 355

Posestvo bi kupil, 1 ali 2 orala zemlje, primerno za kolarja, lahki pogoji. Kdo kaj ve, naj mi naznani. Jozef Lašič, Rače št. 101 pri Mariboru. 353

Dekle za trgovsko hišo in malo posestvo blizu Maribora se takoj sprejme. Predstavi se naj pri g. Iv. Zaff, Pobrežje pri Mariboru. 345

Organist-cerkovnik želi spremeni ti službo, najraje, kje bi bila zbirca in nekaj zemljišča. Ima izvrstno spravevalo ter je vojaštine prost. Naslov pri upravnitvu pod „Organist št. 344“

Kupiti želim manjše posestvo, od 1—3 oralov zemlje, s hišo in gospodarskim poslopjem v ptujski ali mariborski okolici, pri ponudbi prosim ceno in koliko denarja se mora vložiti. M. Jurkovič, Gradec, Frankergasse 77 I vrata 8. 343

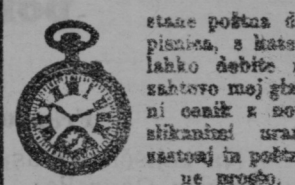
Kupim hišo z vrtom, zraven njive in tudi če je gozd in južnem štajerskem ob juž. železnici. Ponudbe je naslov ti na upravnitvo „Slov. Gospodarja“ pod št. 337“

9000 litrov dobrega belega in starega vina se proda. Kje, pove iz prijaznosti: Jurij Pever, posestnik v Zibiki, p. Pristova. Vzori se ne pošljejo. Kupec naj pride na lice mesta. Pripelje se lahko na postajo Stranje z vojaško železnico. Kupec naj brzojavi prejšnji dan ali pa priporočene z ekapremno piše vsaj 4 dni prej. 366

Automatična mišnica

za podgane 3 K 80 v., za miši 4 K. V eni noči se zalovi go 40 miši. Nobeno vreme ne vpliva in se same uredijo. Povsod najboljši uspehi. Mnogo pohvalnih pism. Se pošilja proti povzetju. Pštnina 80 v. Razpošiljalnica Tintner, Dunaj III, 72, Neuburggasse št. 26 (1. Lantsio).

8 vinarjev

Prva tovarna ur Ivan Konrad, c. l. k. dvorni dobavitelj v Bratku 361 na Čukcem.

Nikelasta anker-ura K 830, 6:30, 9:50, starosrebrna-kovčasta remont. ura K 8, s švabarskim kolezjem K 8:25, vojna spominska ura K 10, radijum šepna ura K 18, obilasta budilka K 7, stenska ura K 3:20. Za vsako uro vrtilasno pisarnico jamstvo. Pošilja se proti povzetju. Noben riziko! Zanesljiva dovoljena ali čezra. 1. Da

Težka breja krava, zna tudi dobro voziti, je na prodaj. Naslov prodajalca pove: Hrašovec Jož, Meljski breg 24, Maribor. 318

Hiša, 40 metrov dolga, 16 metrov široka, s štirimi sobami, kuhinja, perilnica v dnjak in še velika dvorana; z 2020 kvadratnih metrov zemljišča, tik železniške postaje v Petrovčah je na prodaj. Več se poizve pri županu v Petrovčah. 319

Na prodaj ima lepega deteljnjega semena: Jože Koležnik, Remšnik, p. Marenberg. 299

Organist in cerkovnik dobi začasnó službo pri romarski cerkvi M. B. na Črnigori pri Ptuj. Prav dobri dohodki, lepo stanovanje. Oglasila na župni urad! 328

V lepem trgu v Slovenskih goricah je ca prodaj

enonadstropna hiša z vrtom; primerna za obrtniška, trgovca ali zasebnika. Vprašanja na upravnitvo tega lista pod „Hiša št. 335“

V mestu Maribor se proda nova vila

s 3. samostojnimi stanovanji, (tudi za samostojno, stanovanje) z velikim vrtom. Cena (cenilna) 26.000 K. Več pove Simon Vok, Maribor, Duhač va ulica 5. vrata 6. 330

Mala Lencica

od Svetega Boga. Primerna knjižnica za prvoočhajance. Stane 50 v in se dobi v tiskarni sv. Cirila.

Hiša na Teznu pri Mariboru, novozidana s štirimi stanovanji, velika klet, studenec in lep vrt. Cena 3000 K. Jozef Nekrep, Maribor, Mozartova ulica 59. 248

Prodaj svojo pristavo v Rošpahu pri Mariboru. Sadonosnik in travnik na pobočju hriba. Zraste 3 do 4 vagone živinske krme. Na posestvu so tudi primerna gospodarska poslopja. Posestvo je kakor nalašč za dobičkonosno mlekarstvo in je v neposredni bližini Maribora. Več se poizve pri posestniku Francu Smedej, Anberg, občina Rošpah pri Mariboru, županja Kamnica. 239

Redka prilika!

Radi preselitve! 250 komadov lepih razglednic, namesto K 20— sedaj samo K 10— franco pošilja, dokler kaj zalogo: H. Sapira, eksportna hiša Galanta št. 110, Ogrsko. 191

Viničarja.

in delavce za vinogradno delo. Redi si lahke tudi svoje kravo. Če pa je priden za delo, si lahko tudi dve živinčeti redi. Pogodba po dogovoru. Josip Čeh v Studencih pri Mariboru št. 7. V kratkem pridem na Kokolanjsk št. 25 kjer posestvo laži. 286

Kupim KISLO ZELJE

vsako množino po najvišjih cenah. Ako ima kdo kaj za oddati, prosim poročila, pridem tudi sam na dom prevzet. Se priporočam spoštovanjem Jos. Serec, trgovec Maribor, Together-ova ulica. 298

Učence za slikarsko in plesarsko obrt se takoj sprejme pri Jakobu Wengust, slikar in pleskar Špitalska ulica št. 10 v Celju. 303

STANOVANJE

v Mariboru soba in kuhinja, se takoj vzame v najem za 3 osebe in sicer v kaki mirni hiši. Ponudbe pod „Stalna stranka na upravnitvo Slov. Gosp.“ 270

„Solzna Avstrija“

Dve novi pesmi v trajni spomin: 1. „Z Bogom zvonevi!“ in 2. „Romarska Marijina“ stane vsaka s pošto vred 25 vin., torej obe 50 vin. Knjiga pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 bojnimi pesmimi je še tudi za eno krono in 40 vin. na razpolago. Kdor je še nima, naj si jo takoj naroči. Znesek se lahko pošlje v neporabljenih pošt-nih znamkah ali pa v denarju. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati. Naročuje se pri Matiju Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah via Ptuj Štajersko.

Konjak.

Pri slabostih vsled starosti in tesnavah v želodcu je konjak odlična (destiliran) iz starega vina že več stoletij znan kot najboljšo sredstvo za dolgo življenje in ojačenje. Pošilja se steklenice, ki vsebujejo 4 pollitre 12 let starega konjaka franko za 40 kron. Sletnega konjaka, čudnodobro uspevsjode sredstvo za vdrgjenje pri tiganju v členkih 4 pol-litrske steklenice 32 K. Prodaje se tudi vino od 66 litrov naprej. Beli risling in rdeči burgundec št. 8 K 60 v. Benedikt Herli, veleposestnik, grad Golič pri Kojacijah, Štajersko. 1 Klezr.

Zapuščina: Anton Schel. AV 191/17-14

Prostovoljna sodnijska dražba.

Po c. kr. okraj. sodišču Maribor odd. V. se bo na prošnjo dedičev po Antonu Schel iz Kresnice posesivo vl. št. 80 K o Kresnica (Št. Iij v Sl. gor.) javno dražbalo. Posestvo obstoji iz sledečih delov:

Table with 3 columns: parcel number, description, and area. Includes items like '1. parc. št. 25 stavbišče hiša št. 13 in 2 gospodarskih poslopjij, izmera 12 ar 73 m2', '2. parc. št 306/6 pašnik izmera 79, 80', etc.

Istocasno se bodo javno dražbale vse premičnine, pohištvo, gospodarska orodja itd. in sicer proti takojšnjemu plačilu in odpravi. Dražba se vrši v pondeljek, dne 30. aprila 1917 predpoldne ob 10. uri na Krenici št. 13 (Št. Iiju v Sl. gor.) na lice mesta. Izklicna cena se je določila za posestvo 15000 K. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njih pravice pridržane in sicer brez ozira na prodajno ceno. Pogoji o rokih in kraju plačila itd. so razvidni pri tej sodnji soba št. 6.

Maribor, dne 17. aprila 1917. C. kr. okrajna sodnja Maribor. 367

Kostanjev les in smrekovo skorje

kupi vsako množino po najvišjih cenah Jakob Vrečko, Maribor, Cvetlična ulica št. 8. 334

Vabilo na redni občni zbor,

Okrajne posojilnice v Ormožu

kateri se boče vršil
v soboto, dne 5. majnika 1917 ob 10. uri pred-
poldne v prostorih Okrajne posojilnice.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva o letnem računu.
3. Odebrenje letnega računa.
4. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
5. Razni predlogi.

Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne
prišlo zadostno število zadružnikov, da bi bil občni
zbor sklepčen, se vrši ob 2. uri popoldne v smislu
§ 32 zadružnih pravil drugi občni zbor, ki je sklep-
čen pri vsakem številu članov.

NAČELSTVO.

Odjemalcem morskega Caraghee-mahu

namazanjam, da ustrezam sedaj tudi večjim naroči-
lom. Iz zavitka si pripravimo 1 liter nadomestka
olja, ki je prav dobro uporaben za vsakovrstne so-
late, če tudi nima oljne maščobe.

Cena: zavitek I. vrste K 1:80, II. vrste K 2:30;
po pošti poslan 20 vin. več. Kdor želi rekomandi-
rauo pošiljatelj, naj doda še 25 vin.

Poštna naročila in denarne pošiljatve sprejma
Mat. Dežman, Ljubljana, Kopitarjeva ul.
št. 6.

Nadrobna prodaja za Ljubljano je pri **Mariji
Špenko**, Kopitarjeva ulica, katera oddaja tudi že
pripravljen nadomestek za takojšnjo uporabo. Sled-
nji se po pošti ne pošilja.

827

Tesarski mojster in podjetnik

Jožef Nekrep,

Maribor, Mozart-ova ulica št. 59,
se priporoča cenj. občinstvu na deželi in v mestu
za vsakovrstna dela.
Telefon št. 15/VIII, Maribor.

Kostanjev les

od 1 m dolgosti, 10 cm debelosti naprej, klan ali v
deblih, vsake debelosti, kupi po najvišji ceni tvrdka:

J. POGAČNIK, Ljubljana, Marije Terezije c. 18. 282

Kose! Kose! Kdor hoče imeti KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkrat-
nim klepanjem z lahkoto kosi vsake vrste travo
celi dan, naj se obrne na tvrdko:

J. Krašovic v Žalcu,

katera ima edino zastopstvo svetovnoznanih kos
znamka »Poljedelsko orodje« in jih je tudi več tisoč
že razpečala.

Za dobro kakovost kos se jamči.

Cenik na zahtevo brezplačno. Najnižje cene.

Kose! Kose!

Vsako množino vpreč

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

Nobenega zobobola več

Nobenih nečl brez spanja. Sredstvo »Fides« vsaki
kdo bol pri vrtlih zobovih, kakor tudi pri najbolj
trdovratnem, revmatičnem zobobolu, kjer se že vsa
druga sredstva bila zaman. Ako ni uspeha, se pošlje
denar nazaj. Cena K 1:50, 3 škatlice K 4.—. Nobenega kamna
na zobovih več! Srečnobelo zobovje se doseže s sredstvom »Xirisova voda
za zobe.« Takojšnji uspeh. Cena 2 K; 3 steklenice K 5. Kameny, Košice
(Kaschau). I. Postfach 12/2 80. Oesrsko 2 H. Sok

Sijajna bodočnost

je zagotovljena novim srečkam avstr. Rdečega križa
in turškimi srečkam! Nakup teh izbornih srečk po-
menja najpametnejši način varčevanja in prinese v
srednem slučaju

veliko bogastvo!

Srečke imajo trajno denarno vrednost in mora vsaka
zadeti. Svota vsakoletnih glavnih dobitkov znaša čez

dva milijona kron!

Pogoji za nakup teh srečk so tako ugodni, da si
jih zamore vsakdo z lahkoto nabaviti. — Zahtevajte
brezplačno pojasnilo! 193

Srečkovno zastopstvo 16, Ljubljana.

Izborna stara dalmatinska vina

pošilja v vse pokrajine tvrdka:

F. CVITANIČ, vdova, Maribor v sodih in steklenicah (v za-
bojkih). Samo najboljšo blago. Za pristnost in izvor vina se v
vsakem okviru popolnoma jamči. Ta vina so posebne priporočljiva za
bolnike, slabokrvne in prebolele ter so od zdravnikov priporočana.
Velika zaloga belega, rdečega in črnega vina. Cenj. odjemalci se ope-
sarjamo, da po možnosti opošljejo lastno posodo in da si naročijo
vino, dokler je še kaj zaloga. Vino namred dobiva vsak dan višjo
ceno.

Posebno se priporoča tvrdka cenj. občinstvu v Mariboru in o-
kolici. V steklenicah se oddaja vino po 1 l in 1 1/2 l.

F. CVITANIČ vdova,
Maribor, Šolska ulica štef. 5. 315

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1:20. O dobrem učinku
svinje teh kapljic imam mnoge priznanih in po-
hvalnih pisem F. Prull, mestna lekarua „part
a. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15
Zahvala.

Nisam verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj ko sem se
prepričal, da res pomagajo, vam iskram lepo hvale ter priporočam
te zdravilo vsem svinjorejcem. Prosim, pošljite mi spat svinjakeh kap-
ljice za rdečico in sleer hitro kakor morete 6 steklenic. 3 posraves
iznu škorjane.
Srečnja vas, dne 6. avgusta 1916.

Seno in slamo

kupuje Zadruga v Račah. 646 d

V Krapinskih se zdravijo osebe, ki tr-
pijo na protinu, tr-
ganju in na boleznih
Ischias.
v toplicah (Hrvatsko)
Pojasnila in načrti zastoj. (15 Kienr.)

Naročajte, priporočajte, podpirajte v prvi vrsti svo-
list v Novem mestu

Dolenjske Novice

vsi dolenjski rojaki, ki živite na zelenem Štajerskem.
Naprej plačana letna naročnina 3 krone.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne
predmete, osobito vojne spomine.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

<p>sprejema hranilne vloge od vsakoga, in jih obrestuje po 4%. Za nalaganje denarja po pošti se na razpola gopo- ložnice c. kr. poštne hranilnice na Dunaju št. 92.465. Bentni davek plačuje zadruga sama.</p>	<p>Posojila daje članom na vknjižbo, na poroštvo in zastavo pod zelo ugodnimi pogoji. Vknjižbo in dru- go zemljejknjižno izpeljavo izvršuje posojil- nica sama brezplačno; stranka plača le koleke.</p>	<p>Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.</p>
---	--	---

„Hotel Beli vol“ Graška (cesarja Viljema) cesta št. 9.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptujju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

<p>Uradne ure vsak sredo, petek in vsak sobotni dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure do- poldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.</p> <p>Uradni prostori zahajajo v mikrotičnem samostanu v Ptujju.</p>	<p>Hranilne vloge obrestuje po 4 % od 1. in 16. mesecu po vložiti in do 1. junija zadnjega pred dvigom. Nezdignjene obrestje se k 1. junija in decembra vsakega leta pripijejo glavn- nici ter kakor ta-le obrestuje. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj pufnilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali tihob. Na razpelo se strankam brezplačno pošilja hranilne po- ložitve št. 1190 in območ. hranilniški.</p>	<p>Posojila se dajejo na vknjižbo po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, na mēnice po 6%, na zastavo vrednostni listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji. Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in ugodnih pogojih na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe. Zast- posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke.</p>
--	---	---

Zidarji, tesarji, dninarji in ženske

dobijo stalno, dobroplačano opravilo pri **betonskem podjetju Pittel & Brausewetter.** Naslov: Gussstahlwerk Judenburg, Gornji Štajer. (2 Mosse.)

C. kr. priv.

Vzajemna zavarovalnica zoper ogenj v Gradcu.

RAZGLAS.

Po § 92 društ. pravil se bo za naše ude vršil

društveni občni zbor

v ponedeljek, dne 14. maja 1917 ob 10. uri dopoldne v sejni dvorani našega zavoda v Gradcu, Gosposka ulica 18/20.

Vsak društveni odposlanec dobi za to zborovanje posebno pismeno vabilo.

DNEVNI RED:

1. Računsko poročilo z računskim zaključkom za 88. upravno leto 1916.
2. Poročilo računskih revizorjev o pregledovanju letnega računa za l. 1916.
3. Proračun za upravno leto 1917.
4. Novi zavarovalni pogoji.
5. Podaljšanje poslovne dobe sedanjih društvenih odposlancev za eno nadaljno leto.
6. Volitev v upravni svet za člane, ki po pravilih izstopijo.
7. Volitev treh računskih pregledovalcev in enega nadomestnega revizorja.

Gradec, dne 20. aprila 1917.

UPRAVNI SVET.

Ponatis se ne plačuje.

341

Dr. Alojzij Rakun

uradno naznanja, da je odveril svoje

Odvetniško pisarno v Sevnici.

Spretni

zastopniki

tudi ženske in vojni invalidi se iščejo za več okrajev, kakor Cmurek, Ljutomer, Radgona itd. pod ugodnimi pogoji. Okrajno vodstvo c. kr. avstr. vojn. vdovskega in sirotinskega sklada, oddelek za vojno zavarovanje, Ptuj, pisarna: Minoritski trg št. 2.

Laneno seme

za spemladansko setev se dobi v trgovini **R. STERMECKI, Celje.**

Kmetijska zadruga v Račah kupuje okrogel in tesan les.

Kislo zelje, belo repo, kupuje trgovina Poš, Maribor, Koroška cesta 20.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki se nam je izkazalo povodom smrti našega iskrenoljubljenega nepozabnega sina, ozirama brata

Konrada Suhač

enoletnega prostovoljca-četovodja, učiteljskega, ki je na veliki petek dne 6. apr. 1917 ob pol 1 uri popoldne po daljši bolezni in prejemu sv. zakramentov mirno v Gospodu zaspal, izrekamo vsem najprisrčnejšo zahvalo!

Prav posebno se zahvalujemo vsem mnogoštevilnim udeležencem žalnega spreveda, zlasti častiti duhovščini, slav. Vetranskemu društvu, načelu slavnemu Kocmotovej gošbi, g. Mart Germin za tolažiliv nagrobni govor, slav. c. kr. orehništvu od Sv. Antona, slav. c. kr. zbornemu poveljstvu v Gradcu za podelitev krasnih vencev, cerkvenim pevcom in pevkam za ganljive žalostinke pri hiši žalosti in na pokopališču vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so spremili blagega pokojnika k večnemu počitku

Slavščina pri Sv. Andražu v Slov. gor. dne 8. aprila 1917.

Žalujejoči starši:

Franc in Julijana Suhač, roj. Puch,

Antonija in Justina, sestri

347

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Kunigundi na Pohorju

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 29. aprila 1917 ob 3. uri popoldne v posojilničnem prostoru, v stari šoli.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1916.
4. Nasveti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov

348

NAČELSTVO

Semena

zanesljivo kaljiva kupujte samo pri tvrdki

Ivan Ravnikar - Celje.

Na primer: deteljno seme, peso Mamut, rdečo in rumeno, različno travno seme, vrtno in evselično po najnižjih dnevnih cenah.

Čevlji

z lesenimi podplati,

najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi s kožuho.

Št. 26—28 K 14.—

„ 29—34 K 17.—

„ 35—38 K 20.—

„ 39—41 K 23.—

„ 42—46 K 26.—

Posiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovaljera. Poština in stroški pošiljanja do 5 kg 1 K 40 v.

M. Schram, Maribor ob D. GOSPOSKA ULICA.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru naznanja prežalostno vest, da je član načelstva od ustanovitve, prečastiti gospod

Jakob Fink,

kurat c. kr. moške kaznilnice v Mariboru,

dne 20. aprila 1917 ob pol 5. uri popoldne, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, naglo in nepričakovano v Gospodu zaspal.

Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 22. aprila 1917, ob pol 6. uri popoldne iz bolnišnice v Mariboru na magdalensko župnijsko pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica za ranjkega bo v torek, dne 24. aprila, ob 7. uri v magdalenski župnijski cerkvi v Mariboru.

V Mariboru, dne 22. aprila 1917.

Načelstvo in nadzorstvo.